

VERSLAG

Vergadering van het Centraal College van Deskundigen Archeologie

Datum : Maandag 2 juni 2014
Plaats : Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Amersfoort
Tijd : **13.30 – 16.00 uur**
Kenmerk : SIKB-CCvD Archeo_N_14_2 juni 2014

Aanwezig	Werkt bij	Afgevaardigd door / rol
Drs. S. Boogert	Erfgoedinspectie	EGI/Rijk
Drs. M. Verbruggen	RAAP Archeologisch Advies	VOiA
Drs. M. Wispelwey	Regio Noord-Veluwe	CGA
Drs. N. Vossen	Pro Erfgoed	NVvA
Dr. E.F. Gehasse	RWS	RWS
Drs. J. de Boer	Waternet	Unie v. Waterschappen
Dhr. J. Hendriks	ADC Archeoprojecten	NVAO
Dhr. J. van den Bosch	SOB Research	NVAO
Dr. Y. Lammers	Echo tekst en presentatie	VOiA
Dhr. M. van Gelderen	Bouwfonds	NEPROM
Drs. J. Deeben	Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed	Rijk
Mr. drs. W. de Koning	SIKB	Programmadirecteur
Mr. K. Meijler		Voorzitter CCvD
Drs. E.N. Wieringa	SIKB	Secretaris
Afwezig		
Drs. L. Wouters	Provincie Utrecht	IPO/IWC
Dr. M. Hoogland	Universiteit Leiden	Archon
Gasten		
R.Kok (agp 2)	RAAP Archeologisch Advies	
W.Giesbers (agp 2)	Leemans	

Verslag

Drs. E.N. Wieringa (EW)

1 13.30- 13.40 Opening, vaststellen van de agenda

K. Meijler

Archon is niet vertegenwoordigd vandaag. Menno Hoogland zal waarschijnlijk worden vervangen. Het programmabureau heeft hierover overleg met de AMZ commissie van Archon. Lisa Wouters (IPO) is helaas verhinderd, maar heeft wel per mail gereageerd. De voorzitter vraagt de leden akkoord te gaan met het omwisselen van agendapunten 2 en 3. Hiermee wordt ingestemd.

2 13.40– 15.00 Ter bespreking: Concept PvA Operationaliseren Kwaliteitssysteem Archeologie en reactie minister OCW

- *Ter bespreking Notitie nav brief minister (bijlage 3a)*

De vz licht toe dat deze notitie zou kunnen dienen als bouwsteen voor de reactie van het CCvD op de consultatieversie van de Erfgoedwet. Deze wordt medio juni verwacht voor de openbare internetconsultatie.

Reacties CCvD leden:

CGA: vraagt of certificering wel de oplossing is, ook met het oog op de kosten en het verlies aan werk bij de kleinere CGA gemeenten met een opgravingsvergunning. De vz licht toe dat deze keuze is gemaakt door het CCvD en is vastgelegd in het advies aan de minister. Het CGA vindt kwaliteit belangrijk, maar m.n. ook de kwaliteit van actoren bij de overheid. Het CGA wil graag de eisen van huidige vergunning 1 op 1 overnemen en liever geen verplichte certificering van het Bureauonderzoek en Programma van Eisen. De vz geeft aan dat in de gevoerde discussies juist ook expliciet de kwaliteit van een goed voortraject besproken is. Het CGA ziet een duidelijk onderscheid tussen inhoudelijke kwaliteit vs proceskwaliteit. Het CGA zet vooral in op inhoudelijke kwaliteit, ook met het oog op de kosten van de toekomstige certificering. De NEPROM sluit zich hier bij aan.

VOiA: vraagt waar nu staat dat specialistisch onderzoek bij rapporteren hoort zoals nu gedefinieerd in de (passief openbare versie van de) Erfgoedwet? Is het verstandig om dat helderder te maken? Specialistisch onderzoek is immers onderdeel van opgraven en daarmee onderdeel van de definitie Opgraven in de Erfgoedwet.

NVAO: het is vreemd dat er nu wel een PVA ligt voor de uitvoering van de certificering terwijl we het op een heel aantal punten niet eens zijn met de uitgangspunten die de minister nu hanteert bij het advies van het CCvD. De NVAO heeft destijds duidelijk voorwaarden gesteld aan de certificering. Het is belangrijk om ook de teleurstelling te uiten richting de minister. Met name vanwege het totaaladvies cq de werking naar de gehele keten waar nu geen zicht op is. Mede omdat de Omgevingswet nog op zich laat wachten. Het CCvD zou toch een brief sturen? De vz geeft aan dat daarover is gesproken, deze notitie is in feite de input voor de reactie van het CCvD n.a.v de Erfgoedwet en komt daarmee op hetzelfde neer. We bewandelen beide wegen, we gaan door met de uitwerking (het PVA), maar blijven tegelijkertijd in overleg met OCW over de uitgangspunten van het CCvD m.b.t. het bestel.

IPO (heeft per mail gereageerd) vragen en opmerkingen zijn gemaakt over de status van de notitie en wat onduidelijkheid daarin, het PvE, deponeren en het toezicht. (Reactie uitgevoerd door de vz per mail aan L. Wouters).

De VOiA vraagt hoe het zit met de VNG en de reactie van de VNG per brief op de Erfgoedwet. De VNG heeft gereageerd n.a.v de 'passief openbare' wetstekst en deze reactie bevat her en der wat vreemde nuances. De VOiA vraagt het CGA of dit nu een ommezwaai is? Is het CGA nu tegen certificering? Nee, zo geeft het CGA aan, niet in het geval sommige protocollen vrijwillig blijven. De VOiA vindt dit opmerkelijk aangezien vorig jaar juist gepleit is voor een verbinding van alle schakels in de keten en daarmee voor het geheel van de KNA, dus inclusief het voortraject. Het CGA sluit zich aan bij standpunt van de minister om een deel van de KNA in de wet onder certificering te laten vallen.

RWS vraagt of er bij het advies wel gezegd is dat het jammer is dat het PvE daar geen onderdeel van uitmaakt? Vrijwillige certificering kan immers altijd. Ook is het jammer dat nu gezegd wordt dat financiën wel een rol lijken te spelen, terwijl dat eerder niet zo'n expliciete randvoorwaarde was. De VOiA geeft aan dat de specialisten dit ook vragen i.v.m. hun positie in het nieuwe kwaliteitssysteem. Het is belangrijk ook aandacht te hebben voor bijv. de actoren die een PvE opstellen.

UvW hecht waarde aan een betaalbaar en haalbaar kwaliteitssysteem, het mag echter geen vrijbrief zijn straks. De NVAO geeft m.b.t. de kosten aan dat het bewaken van de kwaliteit in een markt nu serieus hapert. Het lijkt erop dat we nu goedkoop willen weggomen. Laten we niet langs de lijn van de kosten de discussie voeren met als doel om anderen te vrijwaren, zoals bijvoorbeeld de gemeente met een kleine bezetting. Belangrijk is het werk daar neer te kunnen leggen waar de kwaliteit ook geborgd is.

De vz rondt deze discussie af met de volgende samenvatting:

- De notitie is de input/bouwsteen van het CCvD op de Erfgoedwet die in juni openbaar zal zijn (internetconsultatie)
- Deze notitie wordt nog aangevuld met het volgende:
 - Documenteren is inclusief specialistisch onderzoek (definitie Opgraven)
 - Aandacht voor kwaliteit bij gemeenten
 - De kwaliteit van het PVE is van groot belang (zonder dat certificering daarbij een voorwaarde is)
 - M.b.t de opleidingseisen/PUMA in de Omgevingswet blijven aanklaarten dat een HBO niveau te laag is, ook al is het een gepasseerd station. WdK merkt hierbij op dat de VNG hierin kennelijk een andere mening is toegedaan dan het CGA. De VNG vindt het hoger leggen van de opleidingslat niet haalbaar.

De vz meldt dat op 18 juni a.s. een consultatiebijeenkomst is bij OCW in het kader van de dan openbare versie van de Erfgoedwet. Het archeologisch werkveld is hiervoor uitgenodigd. Na afloop is er voor leden van het CCvD de mogelijkheid om in klein comité na te praten. Afgesproken wordt dat namens het CCvD vooral de voorbereidingscommissie zal aanschuiven. Namens de VOiA zal MV vertegenwoordigd zal zijn. JH en JvdB namens de NVAO en MW namens het CGA. EG namens RWS bekijkt of dit mogelijk is met het oog op de rol van RWS en de relatie met het Rijk.

- *Introductie concept PVA (M. Verbruggen en leden CCvD subcie, bijlage 3b)*

Marten Verbruggen licht het PVA in de vorm van sheets toe namens de voorbereidingscommissie.

Reacties CCvD leden:

NVAO het PVA geeft een goed kader, wel is het zaak om te blijven zorgen voor de belangrijke punten in het CCvD advies. De NVAO vraagt of we al zicht hebben op de certificerende instellingen en de kennis die daar nodig is? Het programmabureau geeft aan dat die nog aangetrokken moeten worden, maar minstens 1 CI zich al warm loopt. Animo zal er dus zeker zijn. De kennis van de CI wordt o.a. geborgd in wat er in de beoordelingsrichtlijn (BRL) komt te staan. Dat bepaalt het veld dus uiteindelijk ook zelf.

NEPROM Een actieve rol van het CCvD is noodzakelijk omdat alleen op die wijze invloed kan worden uitgeoefend op het uiteindelijke resultaat. Het overleg met het Ministerie verbreken is wat NEPROM betreft geen optie.

EGI adviseert de CI's zo vroeg mogelijk te betrekken, m.n. voor het goed kunnen bepalen van de reikwijdte van hetgeen valt onder het certificaat. EGI merkt dat zelf ook bij de KNA m.n. op het vlak van interpretatie nog wat te winnen valt. Dus bij de uitwerking is het verstandig om ook expertise van buiten te betrekken. Ook praktijkervaring is hierbij erg belangrijk. Het Pb/SIKB geeft aan dat ook te willen doen en bij voorkeur is dat een C die ook CI wil zijn bij de certificering straks. Hierbij moeten we wel rekening houden met de belangen. Het veld zou het liefst meerdere CI's zien, zodat je als bedrijf keuze hebt. Het is verder van belang om de lijnen kort te houden met met OCW en de neuzen daarbij dezelfde kant op te houden.

VOIA vraagt hoe zit het met certificeren voor zzp-ers en eenmanszaken in dit geheel? Zie ook sheet 7 waar staat dat kennis is huis aanwezig moet zijn. Hoe kan een ZZP-er straks ook aan die eisen voldoen. Het PB legt uit dat in deze gevallen registratie het vangnet kan zijn. Je kunt dan als eenpitter d.m.v. detachering/inhuur wel je werk kunnen blijven uitvoeren zonder winst-verlies in een project. Die ligt dan bij de organisatie die het certificaat voert. Dit biedt flexibiliteit maar is ook weer niet zo flexibel dat er misbruik van gemaakt zou kunnen worden. De NVAO geeft aan dat in

dit licht in de oude BRL nog fte's staan, dat is ongewenst. Het Pb onderschrijft dit.

UvW thema 3 in het PvA gaat over digitaal werken? Is dat wel een onderdeel van het kwaliteitssysteem? Het Pb geeft aan dat dit het geval is. Sterker nog, we niet zonder omdat alles nu nog analoog met bijv papieren handtekeningen ingesteld is.

- *Ter goedkeuring: Concept PvA (Dia 21 in PvA)*

Het CCvD stemt in met het volgende:

1. De fasering en planning hebben instemming met het voorbehoud overleg en instemming OCW
2. Het PvA, het instellen van de voorbereidingscommissies, de 4 producten en de voorgestelde communicatie

De NVvA vraagt hoeveel mensen er in de voorbereidingscommissie zitting nemen, wie zit voor en wie schrijft? Dit is voor de werkbaarheid en planning belangrijk. Het Pb geeft aan dat hier zeker aandacht voor zal zijn. Inhuren van ondersteuning hangt ook zeker af van de extra benodigde middelen. Hierover is nog overleg met OCW. Het is straks verstandig als ook leden van het CCvD participeren in een voorbereidingscommissie. Ook de vz heeft vanzelfsprekend een belangrijke taak. Gedacht wordt aan een grootte van max 10 personen per commissie. Met het werven zal, als OCW ook heeft ingestemd, al deze zomer van start worden gegaan.

De vz bedankt de CCvD commissie voor het tot nu toe uitgevoerde werk.

3 13.40 – 14.15 Ter vaststelling/bespreking Prj 204 WOII fase 3 SIKB Handreiking Samenloop archeologie en explosieven

Ruurd Kok en Wilbert Giesbers geven een toelichting op de concepttekst van de handreiking die vandaag voorligt. Deze tekst is ook besproken in de WOII begeleidingscommissie. Die opmerkingen zijn in de voorliggende versie verwerkt.

Ruurd Kok geeft aan dat bij de tekst de SIKB handreiking Archeologisch & Saneren en Saneren & Archeologie als voorbeeld/inspiratie is gebruikt. Het is lastig dat deze handreiking niet 2, maar 4 doelgroepen moet bedienen. Vandaar dat bij de vormgeving dat nog een belangrijk gegeven is. Het is nu ook veel tekst, maar de reacties leiden nu vooral tot meer tekst en niet tot de wens bepaalde onderdelen te schrappen. Mogelijk zou een deel op de SIKB geplaatst kunnen worden.

Het Pb vult aan dat de Handreiking gereed zal zijn op het SIKB congres op 25 september.

Reacties CCvD leden:

NVvA geeft aan het een goed leesbare tekst te vinden

De VOiA vraagt of het commentaar van de begeleidingscommissie verwerkt is en of men hiermee heeft kunnen instemmen m.a.w. heeft het voldoende draagvlak? Het Pb geeft aan dat het commentaar verwerkt is, maar dat het stuk ook nog naar het CCvD VOE gestuurd wordt. Ook met de ruimers is dus de noodzakelijke afstemming.

RWS geeft aan dat inkorten zonde zou zijn van de huidige tekst. Als het kan daarom liever in zijn geheel behouden.

WdK vraagt hoe we er straks (als SIKB) voor kunnen zorgen dat de Handreiking met deze kennis ook de beoogde doelgroepen komt? hoe zorg je ervoor dat deze kennis bij doelgroepen komt. Het ligt dan voor de hand om met minder tekst een teaser te

maken op basis van 1 A4 waarmee je de aandacht vestigt op de handreiking.

NEPROM er is veel overlap in de werkwijze archeologie en ruimen van explosieven, dat heeft de NEPROM ook eerder naar voren gebracht. Deze handreiking is daarmee een logische stap.

WdK ziet graag een verbetering bij het aspect wettelijk kader bij de bevoegde overheid. Dat is voor hen waarschijnlijk de primaire invalshoek bij het gebruiken van de handreiking.

UvW deze handreiking zou met een kleine aanpassing ook voor waterbodems ingezet kunnen worden. Dit is een punt van aandacht voor een eventuele vervolgvorsie.

- Gevraagd: in te stemmen met de tekst

Het CCvD kan met de gemaakt opmerkingen instemmen met de voorgelegde tekst.

4 16.00 – 16.30 Mededelingen en verslag 24 maart 2014

- *Ter vaststelling: Conceptverslag 24 maart 2014 en actiepunten (bijlage 4a)*

- Er zijn geen opmerkingen bij het verslag
- MW geeft aan dat er een profielschets is van de extra CGA vertegenwoordiger. Hier kan het CGA niet aan voldoen. Het Pb en het CGA zullen dit verder bilateraal afstemmen.

- *Ter informatie PvA Herziening KNA Waterbodems en begeleidingscommissie (bijlage 4b)*

Op 16 juni is de eerste bijeenkomst van de KNA commissie Waterbodems. Indien de herziening volgens plan verloopt, zal het ontwerp in de september vergadering voorliggen.

- *Ter informatie: brief provincie Drenthe (bijlage 4c)*

IPO heeft per mail in de persoon van LW laten niet gelukkig te zijn met de inleiding van de brief die SIKB in samenspraak met de RCE en OCW heeft opgesteld als reactie op de brief van de provincie Drenthe. In de inleiding van de brief staat nu de volgende zin: "In algemene zin geldt dat de wetgever de taak van de provincie als juridisch eigenaar van de vondsten primair beschouwt als beheerder van ex situ bewaarde vondsten. Het zijn de gemeenten die in de regel de primaire taak hebben binnen beleidsvrijheid keuzes te maken over wat er bewaard moet worden en welke eisen er gelden ten aanzien van het onderzoek."

Deze zin leest als in strijd met hetgeen er binnen PRJ 144 is afgesproken over de positie van deponhouders en hoe dit vervolgens in de KNA is uitgewerkt. Gemeenten gaan niet direct over wat er bewaard moet worden, maar hebben hier indirect invloed op doordat zij bepalen wat er onderzocht moet worden en in die zin in hoge mate van invloed hebben op wat er gevonden wordt. Provincies zijn echter vanaf het moment van vinden eigenaar van de vondsten en hebben vanuit die positie zeggenschap over het vondstmateriaal (wel/niet selecteren voor deponering, waarbij de wettelijke verplichting geldt dat te deponeren materiaal geconserveerd wordt aangeleverd).

Het Pb heeft in reactie hierop aangegeven dat hetgeen nu in de KNA 3.3 is opgenomen gewoon geldt en dat die uitwerking in de KNA ook in lijn is met de wettelijke uitgangspunten.

- *Ter informatie: Reglement en rooster van aftreden CCvD (bijlage 4d)*
- *Ter informatie: 30 juni kennisbijeenkomst 'Archeologie digitaal'*

WdK licht toe dat in september op de agenda van het CCvD de nieuwe versie van het ABR zal staan op verzoek van de RCE. De planning is nu dat Archis 3.0 in oktober uitgeleverd zal worden. Dat betekent dat als je nog input wilt leveren dat je dat wel nu moet doen. Ook de Software deponhouders en leveranciers is inmiddels aangepast. Op 30 juni is er een kennisbijeenkomst waarbij deze onderwerpen op het programma staan.

- *Ter informatie: SIKB congres 25 september*

5 16.30 Rondvraag & afsluiting

Actielijst

Agendapunt	Afspraak CCvD 24 maart 2014	Door	Stand van zaken
2.	Organiseren kennisbijeenkomst MOE	Pb/Wieringa	Er volgt hierover deze zomer nog overleg met de RCE
3b.	Voorstel werkervaring actoren Wb	Pb/Wieringa	Dit onderwerp wordt besproken in de cie KNA Wb op 16 juni a.s. daar zit immers de deskundigheid
3c.	Aanpassen protocol Dh	Pb/Wieringa	Gedaan
4.	Reactiebrief CCvD aan minister	Pb/vz	Zie agp 2 deze vergadering
5.	Reglement en samenstelling/profiel CGA lid Stemrecht NVvA	Vz/WdK	zie ook pnt 6/09-12-2013 en 4. 27-01-2014. Onderwerp is afgehandeld
Agendapunt	Afspraak CCvD 9 december 2013	Door	Stand van zaken
6.	samenstelling: uitbreiding lid CGA vanuit een gemeente zonder archeoloog	CGA/Wispelwey ism Pb SIKB	Loopt, zie agp 4 deze vergadering
6.	Aanpassen Reglement en voorleggen aan CCvD – en vaststellen bestuur	Pb/Kees Meijler	Uitgevoerd

